

รายงานสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ พื้นที่มันสำปะหลังยืนต้น ๘,๙๙๐,๕๓๗ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ๒ ชนิด คือ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และปัญหาโคนเน่า-หัวเน่า มันสำปะหลัง พื้นที่ระบาดรวม ๔,๗๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่ยืนต้น

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

พื้นที่ระบาดสัปดาห์นี้ ๑๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๑ ของพื้นที่ยืนต้น การระบาดคงที่ ในพื้นที่ จังหวัด กาญจนบุรี ระยอง และจังหวัดมุกดาหาร พบการระบาดในมันสำปะหลังอายุ ๑ - ๔ เดือน ๒๐ ไร่ อายุ ๔ - ๘ เดือน ๑๑๐ ไร่ และมากกว่า ๘ เดือน ๔๕ ไร่

ปัญหาโคนเน่า-หัวเน่ามันสำปะหลัง

พื้นที่ระบาดสัปดาห์นี้ ๔,๔๕๐ ไร่ การระบาดคงที่ ในพื้นที่อำเภอเสิงสาง อำเภอครบุรี อำเภอหนองบุญมาก จังหวัด นครราชสีมา ๒,๕๓๖ ไร่ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ๑,๙๑๔ ไร่ การแก้ปัญหาสำนักงานเกษตรจังหวัด อำเภอ และศูนย์ ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา รมรงค์ลอนตันที่แสดงอาการใบเหลือง เมาทำลาย ผลิต และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ควบคุมในพื้นที่เกิดการระบาด

๒. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ห้วยบง อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ย้อนหลัง ๗ วัน จากวันที่ ๙-๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗ สภาพแวดล้อมโดยเฉลี่ย อุณหภูมิ ๒๖.๘๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๘๑.๐๙ % ความเข้มแสง ๕๐๘.๓๙๕ w/m² และจากการคาดการณ์สภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๑๕-๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีปริมาณฝน ร้อยละ ๒๐-๓๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิ ๑๘-๒๒ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์มากกว่า ๖๐ % จากสภาพดังกล่าวจะช่วยลดการระบาดของเพลี้ยแป้ง แต่ยังคงเกิดปัญหาโคนเน่า-หัวเน่ามันสำปะหลัง

๓.ผลการดำเนินงาน

๓.๑ รมรงค์ควบคุมโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาด

๓.๒ ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* ตามพื้นที่ระบาด โดย ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชัยนาท ๑๓,๓๐๐ คู่ จังหวัดสุพรรณบุรี ๕๐,๐๐๐ คู่ จังหวัดชลบุรี ๗๗,๘๘๐ คู่ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา ๑๑๐,๒๐๐ คู่ มูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย ๙,๕๐๐ คู่ (ในจังหวัดชัยภูมิ อุบลราชธานี กำแพงเพชร นครราชสีมา และจังหวัดกาญจนบุรี) รวม ๒๖๐,๘๘๐ คู่ ควบคุมเพลี้ยแป้งสีชมพูในพื้นที่ ๕,๒๑๗.๖ ไร่

ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แบบครอบคลุมพื้นที่ (ตาม Grid) โดย ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา ๒๑,๖๐๐ คู่ ควบคุมเพลี้ยแป้งสีชมพูในพื้นที่ ๔๓๒ ไร่

๓.๓ ปล่อยแมลงช้างปีกใสตามพื้นที่ระบาด โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัด ชัยนาท ๑๗,๖๐๐ ตัว จังหวัดสุพรรณบุรี ๑๘,๕๐๐ ตัว จังหวัดชลบุรี ๗๗,๖๕๐ ตัว จังหวัดขอนแก่น ๑๕,๕๔๐ ตัว จังหวัด นครราชสีมา ๘๗,๗๐๐ ตัว จังหวัดเชียงใหม่ ๑๐,๐๐๐ ตัว และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัด พิษณุโลก ๒,๐๐๐ ตัว รวม ๒๒๘,๓๙๐ ตัว ควบคุมเพลี้ยแป้งในพื้นที่ ๒,๘๓๙.๙ ไร่

ปล่อยแมลงช้างปีกใสแบบครอบคลุมพื้นที่ (ตาม Grid) โดยศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา ๑๒๑,๔๕๐ ตัว ควบคุมเพลี้ยแป้งในพื้นที่ ๑,๒๑๔.๕ ไร่

๓.๔ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ได้จัดทำโครงการจุดเฝ้าระวังศัตรูพืช(แปลงติดตาม สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง) ในพื้นที่ในพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ขอนแก่น

กาฬสินธุ์ อุตรธานี เลย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว และจังหวัดปราจีนบุรี

๓.๕ กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา ได้จัดทำมาตรการในการควบคุมไรแดง

๓.๖ สำนักงานเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา จัดประชุมชี้แจงเกษตรกร และให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัด ปัญหาโคนเน่า หัวเน่ามันสำปะหลัง พร้อมทั้งขอสนับสนุนสารชีวภัณฑ์ เพื่อชะลอการขยายตัวของปัญหาโคนเน่า หัวเน่า ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๖๒ ราย

๔. แผนการดำเนินงาน

- ๑) รมรงศ์ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์ม่า ควบคุมโคนเน่า-หัวเน่ามันสำปะหลัง ในพื้นที่ที่พบการระบาด
- ๒) แจกพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๕๔ จังหวัด ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจพื้นที่เกิดปัญหาโคนเน่า-หัวเน่ามันสำปะหลัง เพื่อเตรียมการควบคุมให้ครอบคลุมพื้นที่
- ๓) ให้ทุกจังหวัดดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการเปลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้แจ้งเป็นทางการแล้ว
- ๔) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชและมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* และแมลงช้างปีกใส ในพื้นที่เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ * จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๕๔ จังหวัด ๕๒๕ อำเภอ

*** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๕๑ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๔๔ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๓ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๕

*** อำเภอที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๓๙๓ อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘๕ และอำเภอที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๓๖ อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๔ รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ทาง <http://www.doe.go.th> <http://www.agriqua.doe.go.th>

